

LITTERATURENS MÄSTARE OCH MÄSTERVERK

Världslitteraturen

- **Aischylos, -500** Första dramatikern, utomhus, amfiteater, kör.
- **Sofokles, -450** Tragedier. Kung Oidipus dödade sin far och gifte sej med sin mor.
- **Aristofanes, -400** Komedier. Lysistrate: kvinnornas sexstrejk får männen sluta kriga.
- **Snorre, 1200** Eddan (gudasagor), Tors färd till jättarna. Korthuggna repliker.
- **Dante, 1300** Divina commedia (versmått terziner), Inferno, Purgatorio, Paradiso.
- **Cervantes, 1600** Första romanen: Don Quijote, slåss mot väderkvarnar.
- **Shakespeare, 1600** Orimmad blankvers, Hamlet, Romeo och Julia, Macbeth.
- **Molière, 1650** Satirer, Den inbillade sjuke, Tartuffe, Hustruskolan.
- **Defoe, 1700** Robinson Crusoe, uppfinningsrik överlevare fostrar infödingen Fredag.
- **Swift, 1700** Irländsk satiriker, Gullivers resor, A modest proposal.
- **Voltaire, 1750** Upplysningsman, Candide. "Krossa den skändliga!" (katolska kyrkan).
- **Goethe, 1775** Den unge Werthers lidanden (självordsvåg), Faust (avtal med fan).
- **Schiller, 1775** An die Freude (EU-signatur), Wilhelm Tell (pil i äpple på huvud).
- **Jane Austen, 1800** Pride and Prejudice, herrgårdslivet genomskådas med humor.
- **Walter Scott, 1825** Skotte, enormt populär, historiska äventyrsromaner, Ivanhoe.
- **Victor Hugo, 1825** Samhällets olycksbarn, Ringaren i Notre Dame.
- **Balzac, 1825** Den mänskliga komedin, romanbygge med många människoliv.
- **Edgar Allan Poe, 1825** Amerikan, skräckromantiska noveller, dikten The Raven.
- **Dickens, 1850** Oliver Twist (i ficktjuvsskola hos Fagin), A Christmas Carol.
- **Dostojevskij, 1850** Brott och straff, Idioten, mörk psykologi.
- **Henrik Ibsen, 1875** Norsk dramatiker, Ett dockhem, Peer Gynt, Vildanden.
- **Tolstoj, 1875** Personmyller och historia, Krig och fred, Anna Karenina.
- **Mark Twain, 1875** Humor och äventyr, Tom Sawyer, Huckleberry Finn.
- **Stevenson, 1875** Barnens äventyrsfavorit. Skattkammarön, Dr Jekyll och Mr Hyde.
- **Arthur Conan Doyle, 1900** Sherlock Holmes (geni) med vännen Watson (trög).
- **Knut Hamsun, 1900** Svält (författaren hungrig i Oslo), Markens gröda, blev nazist.
- **Oscar Wilde, 1900** Dorian Grays porträtt, Spöket på Canterville, kvick homosexuell.

- **Tjechov, 1900** Impressionistiska noveller och pjäser, Körsbärsträdgården, Måsen.
- **Joseph Conrad, 1900** Polsk-engelsk, mörka äventyr, Lord Jim, Mörkrets hjärta.
- **Proust, 1900** Jätteromanen På spaning efter den tid som flytt, madeleinekakan.
- **Thomas Mann, 1900** Högintellektuell, Döden i Venedig, Bergtagen.
- **Joyce, 1900** Svårbegriplig irländsk ordvrängare, Ulysses, Finnegans Wake.
- **Hesse, 1925** Djupsinnig kultfigur, Siddharta, Stäppvargen, Glaspärlespelet.
- **Kafka, 1925** Iskall ångestframkallande stil, Processen, Förvandlingen.
- **Hemingway, 1925** Machoförfattare, enkel effektiv stil, For whom the bell tolls.
- **Agatha Christie, 1925** Pusseldeckarnas drottning, Tio små negerpojkar.
- **Steinbeck, 1925** Möss och människor, vänskap i depressionens USA.

Svensk litteratur

- **Carl Michael Bellman, 1775** Folkkär visdiktare, Fredmans epistlar.
- **Carl Jonas Love Almqvist, 1825** Det går an, första svenska romanen, fri kärlek.
- **Strindberg, 1875** Romaner (Hemsöborna), noveller (Giftas), dramer (Ett drömspel).
- **Selma Lagerlöf, 1900** Gösta Berlings saga, världens bästa skolbok Nils Holgersson.
- **Söderberg, 1900** Melankoli, utsökt språk, Doktor Glas, Den allvarsamma leken.
- **Hjalmar Bergman, 1925** Genialt folklig, Hans nåds testamente, Markurells.
- **Eyvind Johnsson, 1945** Intellectuell och kosmopolitisk, Krilon-sviten, Strändernas svall, Drömmar om rosor och eld.
- **Vilhelm Moberg, 1950** Arg debattör, Utvandrarna, Därför är jag republikan.
- **Harry Martinsson, 1950** Nässlorna blomma (barndom), Aniara (rymdskepp).
- **Astrid Lindgren, 1950** Pippi, Emil, Karlsson, Ronja osv läses i hela världen.
- **Peter Englund, 2000** Historiker och den skickligaste fackskribenten just nu.